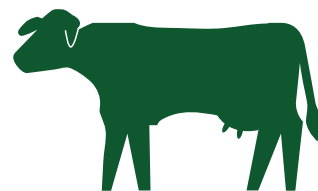

Bedste placering og indretning af sygeafsnit til køer

Nedenfor ses en oversigt over placering, indretning, inventarløsninger, arbejdsplanlægning og udstyr i forbindelse med håndtering af den syge ko.

Ved placering og indretning af staldafsnittet til syge køer er det vigtigt, at både at tilgodese de syge køers behov og tage hensyn til de mennesker der skal arbejde med de syge køer. Her får du et overblik over de vigtigste punkter, der skal tages højde for ved placering og indretning af sygeafsnit.

Placering

Placeringen af separations- og sygeafsnittet skal være centralt i forhold til de arbejdsopgaver, der skal udføres her. Da det er et højobservationsområde bør det i mindre og mellemstore besætninger placeres, hvor man hyppigt kommer forbi. I store besætninger, er selve placeringen i den sammenhæng mindre væsentlig, da tilsyn og behandling ofte er særskilte opgaver for en eller få personer. Hvis dyrene hovedsageligt malkes i malkecentret eller i staldens malkebotter, skal staldafsnittet placeres, så det er enkelt og skånsomt at få dyrene til og fra malkning. I besætninger hvor der er eget malkesystem i staldafsnittet, kan placeringen også ske ud fra andre betragtninger f.eks. et ønske om at isolere staldafsnittet fra de øvrige staldbygninger. Endelig kan overvejelser omkring den eksterne smittebeskyttelse også påvirke placeringen, f.eks. hvor man også ønsker udleveringsfaciliteterne placeret sammen med sygeafsnittet. Afhentningsplads for døde dyr placeres i øvrigt helt isoleret fra staldanlægget. Det skal være let at flytte køer til og fra sygeafsnittet. Både hvis de går selv eller skal transporteres på fx en bære. Drivgange skal være skridsikre og låger og inventar indrettes så håndteringsstres minimeres.

Indretning

Syge køers behov kan være anderledes end raske køers og det skal indretningen tage hensyn til. Køer, der lider af nogle sygdomme kan have bedst at være opstaldet i enkeltboks, mens andre syge køer kan have bedst af at være i fællesboks. Samtidig er nogle sygdomme smitsomme mens andre sygdomme ikke er. Derfor bør området opdeles i et afsnit til smitsomme og et afsnit til ikke smitsomme lidelser og begge afsnit bør kunne opdeles i fællesbokse og enkeltbokse. Det er også vigtigt, at der er meget plads til køerne, ikke kun for køernes skyld, men også så der er plads

til at håndtere køerne, når de skal behandles eller tilses. Derfor skal inventaret også være enkelt at bruge, og fleksibelt, så det ikke bliver en tung arbejdsopgave at arbejde i fx enkeltboksene. Diverse hjælpemidler til behandlinger af syge køer skal være tæt på, så der er let adgang. Det gælder også for kloveskæringsboksen, som med fordel kan placeres mellem de smitsomme køer og de ikke smitsomme køer, så der er nem adgang fra begge områder. Der skal være mulighed for støvle og tøjskifte efter smitsomme køer er tilset. Underlaget skal være konstant være blødt, tørt og rent.

Udstyr i sygeafsnittet

Følgende udstyr er vigtigt at have i nær tilknytning til sygeafsnittet

- Mobilt malkeanlæg, vakuumudtag i enkeltboksene
- Behandlingsfacilitet/klovboks, hvor både for og bagben kan løftes. I dette afsnit skal der også være el-udtag og vandhane med slangekobling til vask af klove
- Kraftig lyskilde over 200 lux
- Sele til at løfte langliggere
- Bære til at transportere langliggere

Arbejdsplanlægning

Flytning, undersøgelse og behandling af køerne skal være nemt og oftest kunne udføres af en mand. Ellers opstår der barriere for at arbejdet bliver udført. Der skal være fokus på høj sikkerhed for medarbejderne i staldafsnittene fx med sikkerheds fanggitter mm.

Inventarløsninger

Aldid sikkerheds fanggitter og "sandwichgitterlåger, så en person kan lede koen op i fanggitter. Mandehul med støvlevask ved alle ind- og udgange. Vaskebare overflader med et minimum af kroge, samlinger, hjørner mm. Inventaret ved køerne med smitsomme lidelser bør have faste skillevægge helt op i krydshøjde. Inventaret hos andre syge køer kan med fordel indrettes delvist med faste skillevægge og delvist med gitterlåger, så den syge ko både kan have social kontakt til andre køer og søge isolation ved behov for det.

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

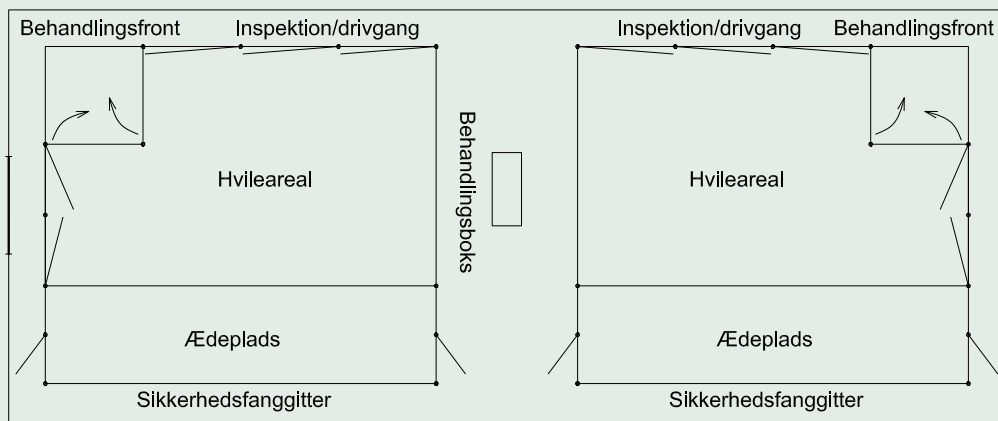

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Valg af bedste indretning

Indretning skal tage hensyn til både den syge eller svage kø og smitterisiko til andre køer.

Enkelt boks

Smitsomme

Indrettes til køer, der kan smitte til andre køer, og som derfor skal holdes isoleret. Køerne vil have stærk almen påvirkning og fx ophørt ædelyst.

- Arealkrav 14 - 16 m²/ko (Jersey og stor race)
- Lukkede sider. Lågen bagtil skal være lukket i ca. 3/4 af længden og 1/4 skal være gitter låge, for at tilgodese koens socialadfærd
- Sikkerheds fanggitter og "sandwichgitterlåger"
- Fodertrug skal være ophængt
- En indgang til afsnittet

Ikke smitsomme

Indrettes til køer, der ikke smitter til andre, men som skal kunne være i fred. Stærk almen påvirkning og fx ophørt ædelyst

- Arealkrav 14 - 16 m²/ko (Jersey og stor race)
- Lukkede sider med luft for oven mellem enkeltboksene, dette skal sikre ro til koens. Lågen bagtil skal være lukket i ca. 3/4 af længden og 1/4 skal være gitter låge, for at tilgodese koens socialadfærd
- Sikkerheds fanggitter og "sandwichgitterlåger"
- Dybstrøelse

Fællesboks

Indrettes til køer, der har fx flåd fra skede, eller som har sår. Indretningen skal derfor sikre god hygiejne. Køerne vil have moderat til mild almen påvirkning.

- Arealkrav 10 - 12 m²/ko (Jersey og stor race)
- Lukkede sider
- En separat indgang til afsnittet
- Sikkerheds fanggitter og "sandwichgitterlåger"
- Dybstrøelse

Indrettes til køer, der har brug for aflastning men som ikke smitter til andre og ikke har isolationsbehov. Moderat til mild almen påvirkning.

- Arealkrav 10 - 12 m²/ko (Jersey og stor race)
- Sikkerheds fanggitter og "sandwichgitterlåger"
- Dybstrøelse

